

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
УКРАЇНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ЗАЛІЗНИЧНОГО ТРАНСПОРТУ
НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНИЙ ВІДДІЛ**

**НОВІТНІ ПЕДАГОГІЧНІ ПІДХОДИ ПРИ ОРГАНІЗАЦІЇ
ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ В УКРАЇНСЬКОМУ
ДЕРЖАВНОМУ УНІВЕРСИТЕТІ ЗАЛІЗНИЧНОГО
ТРАНСПОРТУ**

**ТЕЗИ НАУКОВО-МЕТОДИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
УНІВЕРСИТЕТУ**

(27–28 листопада 2024 року)

Харків 2024

Редакційна колегія:

Соломніков І. В. (відп. редактор), Індик Н. В.,

Семенцова О. В., Дудін О. А.,

Куценко М. Ю., Змій С. О., Рукавішников П. В., Харламова О. М.

активізацію навчально-пізнавальної діяльності здобувачів і поєднання з новітнім комплексом знань, умінь і навичок..

Інноваційні методи і технології застосовують у навчальному процесі для того, щоб підвищити рівень знань, інтерес до навчання, сприяти розвитку творчої особистості. Важливим елементом організації навчального процесу є імплементація різних видів занять..

Використання випереджального навчання сприяє розвитку, міжособистісній взаємодії, діалогічному спілкуванню викладача і здобувачів, що допомагає формувати спеціаліста вищої якості.

Емоційне середовище та об'єднання колективу здобувачів і викладачів у єдине ціле також сприяє створенню гарних умов для засвоєння матеріалу.

У навчальному процесі важливим елементом є семінарські заняття: дискусії, брифінги.

Для вдалого проведення практичних занять слід застосовувати ігровий метод або метод експерименту, дослідження, ігрове проектування, де викладач створює ситуацію, а здобувачі пропонують можливі варіанти вирішення цієї проблеми.

Важливу роль в організації освітнього процесу відіграють тести: тести-альтернативи, тести-відповідності, тести множинного вибору. Удосконалення якості навчального процесу реалізують ефективним поєднанням управління пізнавальним процесом і систематичним тестуванням.

*Канд. філол. наук, доцент кафедри
іноземних мов С. М. Донець*

Український державний університет залізничного транспорту (м. Харків)

ДОСВІД ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ: ВИКЛИКИ ТА ПЕРЕВАГИ

Досвід викладання в умовах дистанційного навчання довів, що воно розширює горизонти освітніх можливостей і змінює способи передавання знань, несучи як потенційні ризики, так і безсумнівну користь.

До переваг дистанційного навчання належать гнучкий графік і адаптивність навчального процесу; глобальна доступність (навчання з будь-якої точки світу, міжкультурний обмін знаннями з колегами з різних країн); вільний вибір навчальних ресурсів (відеолекції, інтерактивні завдання, електронні підручники, онлайн-бібліотеки). Існують онлайн-платформи, такі як Coursera, edX, Udacity, із доступом до курсів від провідних університетів. Позитивними факторами є також економія часу та ресурсів, індивідуальний темп вивчення матеріалу, підвищення навичок самодисципліни; безпека і зручність в умовах пандемії та воєнної кризи. Слід зазначити, що ефективне використання дистанційного навчання часто залежить від самодисципліни, мотивації та організації здобувача.

Одним із основних недоліків дистанційного навчання є відсутність фізичної взаємодії та належності до соціальної групи, можливості брати участь у соціальних і культурних заходах, які часто супроводжують традиційне навчання, що може створювати відчуття ізоляції та вести до зниження мотивації. Відсутність суворої структури та постійного нагляду може призвести до прокрастинації та недостатньої самодисципліни. Можливі також технічні проблеми з доступом до комп'ютера та інтернету, низькою швидкістю інтернету, відключенням електрики. Монотонність занять за відсутності інтерактивності та зворотного зв'язку погіршує мотивацію.

Більшість перерахованих недоліків можна подолати за допомогою правильної підготовки, грамотної мотивації та професійної підтримки з боку освітніх установ. Для багатьох здобувачів дистанційне навчання залишається цінним і зручним способом здобуття освіти, активно взаємодіючи з викладачами та однокурсниками через онлайн-форуми, електронну пошту і відеоконференції, щоб отримувати зворотний зв'язок і підтримку.

Дистанційне навчання порушує питання інклюзивності, оскільки не всі здобувачі мають рівний доступ до технічних засобів і ресурсів. Інклюзивність реалізована з використанням адаптивних технологій і програмного забезпечення, що може бути підлаштовано під потреби кожного здобувача,

онлайн-підтримки та консультацій для здобувачів з обмеженими можливостями, надання чітких інструкцій і критеріїв оцінювання, гнучкого графіка.

В онлайн-середовищі активно розвиваються нові методи навчання, здатні зробити процес навчання більш інтерактивним та ефективним. Застосування креативних методів навчання, елементів гейміфікації, використання VR та AR (віртуальна та доповнена реальність) для мотивації здобувачів робить навчання захопливим і допомагає покращити засвоєння матеріалу. Здобувачі мають можливість займатися дослідженнями і створювати власні проєкти, подкасти і відеоблоги, аудіо- та відеоматеріали для обміну знаннями і глибокого дослідження тем.

Як свідчить досвід останнього десятиліття, дистанційне навчання продовжує еволюціонувати і адаптуватися до сучасних викликів і тенденцій в освіті та технологіях.

*Старший викладач кафедри іноземних мов
В. М. Березний*

Український державний університет залізничного транспорту (м. Харків)

НОВІТНІ ПЕДАГОГІЧНІ ТЕХНОЛОГІЇ – ВІДПОВІДЬ НА ВИКЛИКИ СУЧАСНОГО СВІТУ

Технологічні, економічні та соціальні зміни потребують від усіх структур суспільства, зокрема освіти, гнучкості, інноваційності та креативності. Це зумовлено потребою адаптувати освітній процес і підготувати здобувачів до роботи і життя у світі, який постійно змінюється та удосконалюється. Ми стаємо свідками цифровізації, глобалізації, змін у засобах навчання і потребах здобувачів, проблем навколишнього середовища та підвищення вимог до самостійного навчання тощо. Які ж цілі ставить перед собою сучасна вища освіта? Це перш за все адаптація здобувачів до вимог сучасного ринку праці, розвиток критичного та креативного мислення, індивідуалізація навчання, підвищення практичних навичок, впровадження міждисциплінарного підходу